

Suntem chemați să fim biruitori asupra patimilor, spun ierarhii români în Pastorală din Duminica Ortodoxiei

În mesajul pastoral transmis cu ocazia Duminicii I din Postul Mare, numită și *Duminica Ortodoxiei*, membrii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române au spus că sărbătoarea este o chemare la biruință.

„Prin Duminica Ortodoxiei sau a Biruinței Dreptei Credințe suntem chemați și noi să fim biruitori, cu ajutorul harului lui Dumnezeu, asupra patimilor lăcomiei, trufiei sau mândriei din noi, care ne pândesc mereu, punând în locul acestora virtuțile smereniei și ale iubirii milostive față de oamenii din jurul nostru, pentru a redescoperi în ei chipul lui Hristos cel smerit”.

Ierarhii prezintă contextul istoric în care a fost stabilită Duminica Ortodoxiei,

amintind de prima și cea de-a doua perioadă iconoclastă.

Ei au mai explicat ce reprezintă cinstirea sfintelor icoane și cum să ne mărturisim credința.

S-a reamintit că 2021, proclamat *Anul omagial al pastorației românilor din afara României și Anul comemorativ al celor adormiți în Domnul; valoarea liturgică și culturală a cimitirelor*, oferă „prilejul de a manifesta mai intens dragostea și dorul pentru frații români din afara granițelor țării, dar și ocazia de a arăta grija pentru cei trecuți din această viață”.

Membrii Sfântului Sinod le urează tuturor credincioșilor ortodocși români „post binecuvântat, cu mult spor și folos duhovnicesc”.

Pastorala Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române la Duminica Ortodoxiei din anul Domnului 2021

Preacuviosului cin monahal, Preacucernicului cler și preaiubiților credincioși din cuprinsul Patriarhiei Române,

Har, pace și bucurie de la Dumnezeu Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, iar de la noi, părințești binecuvântări!

**Preacuvioși și Preacucernici Părinți, Preacuvioase maici,
*lubiți credincioși și credincioase,***

Dăm slavă lui Dumnezeu Cel în Treime închinat, pentru că, în pofida tuturor încercărilor și ispitelor prin care a trecut și trece umanitatea întreagă, ne-a învrednicit și în acest an să pășim pe calea pocăinței, începând „călătoria virtuților [...] încingându-ne cu nevoința cea bună a postului”^[1], pentru „a vedea preacinstitele Pătimiri ale lui Hristos Dumnezeu și Sfintele Paști, duhovnicește bucurându-ne”.^[2]

Duminica de astăzi, numită a *Ortodoxiei*, prim popas în *călătoria duhovnicească* a Marelui Post, a fost instituită de Sfântul Patriarh Metodie al Constantinopolului, în urma Sinodului local de la Constantinopol din 11 martie 843, care a consfințit oficial proclamarea definitivă a cinstirii sfintelor icoane.^[3]

Această proclamaare dogmatică vine însă în urma unei crize îndelungate, întinsă de-a lungul secolelor al VIII-lea și al IX-lea. Ea s-a manifestat prin lupta împotriva icoanelor și a cinstitorilor lor, fiind numită, din această cauză, *criza iconoclastă* sau *iconoclasm*.

Tulburările generate de criza iconoclastă s-au manifestat pe parcursul a două perioade, marcate de multe prigoane ale împăraților bizantini împotriva icoanelor, dar și de o puternică rezistență prin străluciți teologi și oameni sfinți, apărători și cinstitori ai sfintelor icoane.

Aceștia din urmă, luminați de Duhul Sfânt, au descoperit tuturor valoarea teologică, liturgică și catehetică a icoanei în viața Bisericii și a creștinului care cultivă comuniunea cu Dumnezeu și cu sfinții Lui.

În prima perioadă a războiului contra icoanelor (730-787), remarcăm între apărătorii Ortodoxiei pe *Sfântul Patriarh Gherman I al Constantinopolului* (715-730) și pe *Sfântul Ioan Damaschin* (675-749).

Cel dintâi a dat prima mărturie a Ortodoxiei împotriva iconoclasmului, afirmând că tradiția reprezentării în icoană a Domnului Iisus Hristos decurge din *teofania Sa văzută*, adică din întruparea, viața în trup, pătimirile și moartea Sa mântuitoare.[\[4\]](#)

La rândul său, Sfântul Cuvios Ioan Damaschin a reușit să rezume admirabil învățătura ortodoxă despre icoane, prin cele trei tratate ale sale despre icoane. În acest sens, el spune: *În vremurile dinainte, Dumnezeu, fără trup sau formă, nu putea fi înfățișat în niciun chip (în icoană). Dar astăzi, deoarece Dumnezeu S-a arătat în trup și a trăit printre oameni, eu pot înfățișa ceea ce este văzut în Dumnezeu. Eu nu cinstesc materia, ci Îl cinstesc pe Creatorul materiei, Care S-a făcut materie pentru mine, Care a luat asupra-Și viața în trup și Care, prin materie, a săvârșit mântuirea mea.*[\[5\]](#)

Prima perioadă iconoclastă se încheie cu Sinodul al VII-lea Ecumenic de la Niceea, din anul 787, inițiat de Sfânta Împărăteasă Irina, în cadrul căruia a fost exprimată precis distincția clară și neechivocă dintre *venerarea* sau *cinstirea relativă* a icoanei și *adorarea* care se cuvine numai lui Dumnezeu.

Cea de-a doua perioadă iconoclastă a izbucnit sub domnia secularizantă a împăratului iconoclast Leon al V-lea Armeanul (813-820) și a durat până în anul 843. Însă Dumnezeu a rânduit și acum oameni minunați, sfinți, precum *Sfântul Cuvios Teodor Studitul* (759-826) și *Sfântul Patriarh Nichifor Mărturisitorul al Constantinopolului* (806-828).

Sfântul Cuvios Teodor Studitul justifică practica zugrăvirii icoanei Domnului Iisus Hristos pe temeiul întrupării Fiului veșnic al lui Dumnezeu. Astfel, icoana Domnului Hristos este nu doar chipul omului Iisus din Nazaret, ci este chipul Ipostasului unic al Fiului și Cuvântului lui Dumnezeu, Care S-a făcut om, pentru mântuirea oamenilor.

A doua perioadă a crizei iconoclaste se încheie în timpul *Sfintei Împărătese Teodora* [\[6\]](#) și a *Sfântului Patriarh Metodie al Constantinopolului*, prin restabilirea cultului sfintelor icoane la Sinodul local întrunit la Constantinopol în anul 843. Acum se reafirmă hotărârile Sinodului al VII-lea Ecumenic de la Niceea din anul 787 și se condamnă definitiv iconoclasmul dimpreună cu toate ereziile de până atunci.

Datorită faptului că lucrările Sinodului din anul 843 s-au încheiat în sâmbăta dinaintea primei Duminici a Postului Mare (11 martie), documentul oficial, numit *Synodiconul Ortodoxiei*, a fost citit solemn în ziua următoare, în Duminica întâi a Postului. De atunci s-a luat hotărârea ca în fiecare an, începând cu anul 843, în prima Duminică a Sfântului și Marelui Post, numită *Duminica Ortodoxiei*, să fie celebrat *Triumful sau Biruința Ortodoxiei* în întreaga lume ortodoxă.

Iubiți fii și fiice duhovnicești,

Cinstirea sfintelor icoane, așa cum a fost stabilită de Sfinții Părinți în Sfintele Sinoade, este un act de mărturisire a adevărului Întrupării Fiului veșnic al lui Dumnezeu, un act de comuniune cu Dumnezeu și cu sfinții Lui, dar și un îndemn la viață sfântă și la fapte ale iubirii milostive în orice loc și în orice vreme.

Pentru mărturisirea credinței ortodoxe, suntem datori să ne curățim mintea, să ne despătimim și să săvârșim fapta cea bună și dreaptă, să ne înnoim și să ne luminăm cu virtuțile, luând aminte la cuvintele Sfântului Apostol Iacov: „*crediința fără fapte este moartă*” (Iacov 2, 17). În acest fel, înaintăm spre asemănarea cu Chipul lui Dumnezeu Cel Sfânt, la îndumnezeirea prin har, despre care Sfântul Grigorie de Nyssa spune: „*Fiecare dintre noi este pictorul propriei sale vieți: sufletul este pânza, virtuțile sunt culorile, iar Hristos este modelul pe care trebuie să-L pictăm*”.[\[7\]](#)

Prin sărbătoarea de astăzi, *Duminica Ortodoxiei sau a Biruinței Dreptei Credințe*, suntem chemați și noi să fim biruitori, cu ajutorul harului lui Dumnezeu, asupra patimilor lăcomiei, trufiei sau mândriei din noi, care ne pândesc mereu, punând în locul acestora virtuțile smereniei și ale iubirii milostive față de oamenii din jurul nostru, pentru a redescoperi în ei chipul lui Hristos cel smerit.

CATEDRALA NAȚIONALĂ
IMPORTANT EDIFICIU-SIMBOL AL ROMÂNIEI

Cont BCR (ROL):
RO53 RNCB 0075 0048 9503 0109
Sucursala sector 4, București

Cont BCR (EURO):
RO96 RNCB 0075 0048 9503 0111
Sucursala sector 4, București

Cont BCR (USD):
RO26 RNCB 0075 0048 9503 0110
Sucursala sector 4, București

TIPOGRAFIA CĂRȚILOR Bisericești

PĂSTORALA
SFÂNTULUI SINOD
AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

LA DUMINICA ORTODOXIEI
DIN ANUL DOMNULUI 2021

Dreptmăritori creștini,

Anul 2021, proclamat de Sfântul Sinod drept *Anul omagial al pastorației românilor din afara României și Anul comemorativ al celor adormiți în Domnul; valoarea liturgică și culturală a cimitirelor*, oferă prilejul de a manifesta mai intens dragostea și dorul pentru frații români din afara granițelor țării, dar și ocazia de a arăta grija pentru cei trecuți din această viață.

În acest context, reamintim că în anul 2021 se împlinesc 150 de ani de la *Prima Serbare a Românilor de Pretutindeni*, eveniment misionar și cultural care a avut loc în anul 1871 la Mănăstirea *Putna*, inițiat de poetul Mihai Eminescu și care s-a bucurat de participarea unor personalități precum scriitorul Ioan Slavici sau istoricul Alexandru D. Xenopol.

Împlinirea unui secol și jumătate de la acest eveniment va fi marcată și în acest an la ctitoria Sfântului Voievod Ștefan cel Mare, în ziua de 15 august, la sărbătoarea *Adormirii Maicii Domnului*, în scopul afirmării și consolidării unității românilor din țară și din afara granițelor și pentru întărirea legăturilor frățești, a comuniunii de iubire și a împreună lucrării spre binele comun al poporului român.

Totodată, în vederea cultivării recunoștinței și a iubirii față de cei trecuți la Domnul, este datoria morală a fiecărui creștin ortodox de a pomeni la rugăciunea particulară, la Sfânta Liturghie și la celelalte sfinte slujbe pe cei care nu mai sunt printre noi, de a le cinsti memoria și de a ne aduce aminte de faptele lor bune, precum și de a îngriji și înfrumuseța mormintele lor, dar și monumentele eroilor români.

De asemenea, potrivit tradiției statornicite de Biserica noastră, în *Duminica Ortodoxiei* se inițiază **colecta pentru Fondul Central Misionar**, prin care sunt ajutate în mod special comunitățile parohiale din țară și de peste hotare aflate în dificultate și sunt susținute activitățile social-filantropice și educaționale prin care se păstrează identitatea spirituală și culturală a creștinilor ortodocși români.

Dărnicia, deschiderea cu generozitate spre cei aflați în nevoi, reprezintă un chip luminos al vieții creștine, al unei persoane, al unei comunități și al unui neam întreg. De-a lungul istoriei, românul creștin ortodox a învățat că numai *dăruind va dobândi*, ceea ce l-a determinat ca din puținul lui să dăruiască și celor lipsiți, pentru ca și el să fie ajutat în momente de grea încercare.

Astfel, bunătatea și dărnicia de care au dat mereu dovadă strămoșii și părinții noștri a devenit pentru popor un prilej binecuvântat de a spori spiritual în credință

și fapte bune, de a păstra o legătură puternică de frățietate cu românii aflați printre străini, dar și de a păstra numele de *buni creștini*, arătând că iubirea față de Dumnezeu se împletește frumos cu iubirea față de semenii.

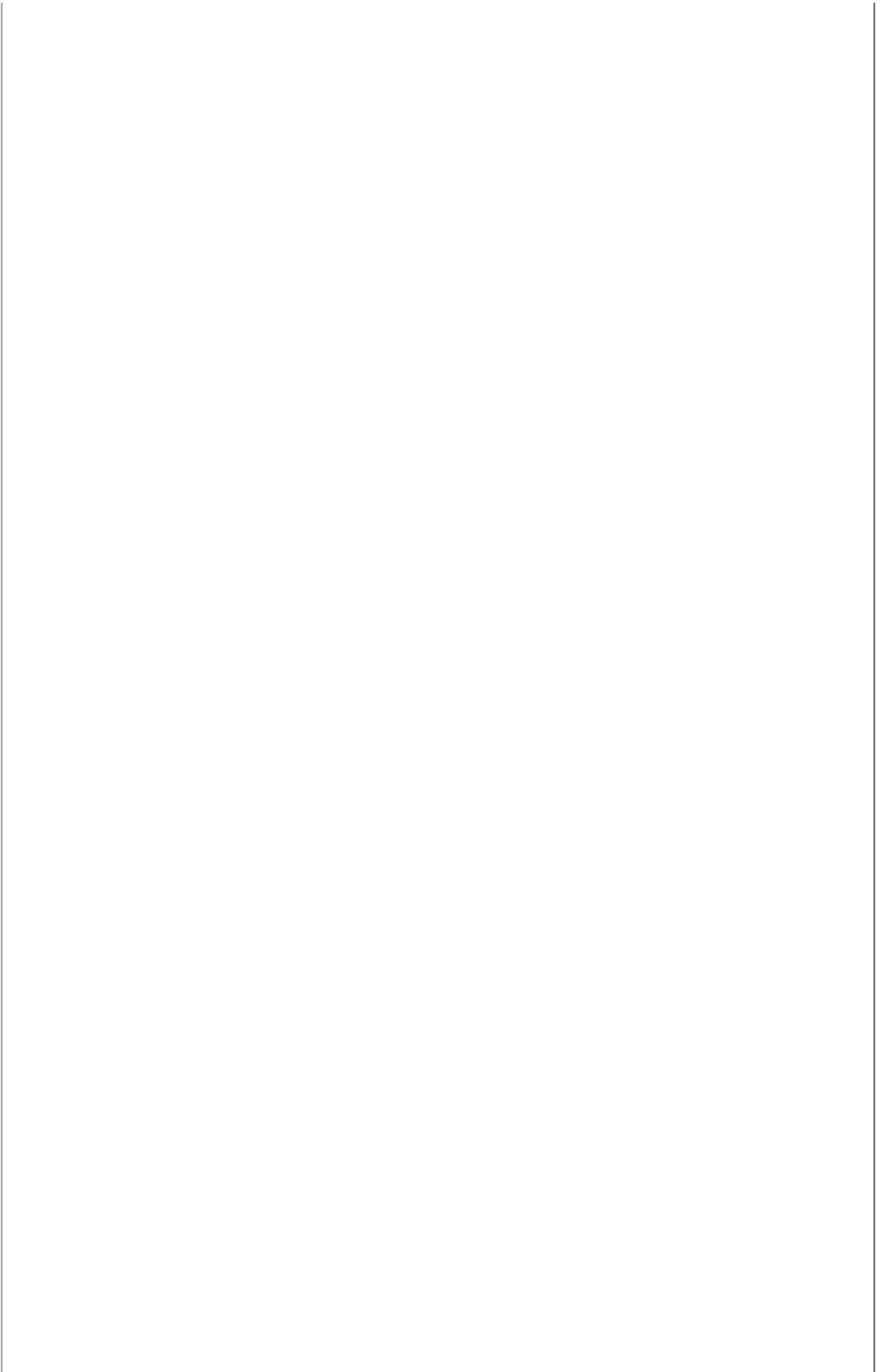
Avem convingerea și speranța că și în acest an veți răspunde cu dărnicie creștină chemării de ajutorare a celor aflați în nevoi, contribuind la continuarea lucrării misionare și social-filantropice a Bisericii, spre folosul credincioșilor ortodocși români de pretutindeni.

Dorindu-vă să aveți parte de post binecuvântat, cu mult spor și folos duhovnicesc, vă îmbrățișăm cu binecuvântare sfântă: „*Harul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți!*” (2 Corinteni 13, 13).

Președintele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române

† Daniel

*Arhiepiscopul Bucureștilor,
Mitropolitul Munteniei și Dobrogei, Locțiitorul tronului Cezareei Capadociei și
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române*

Note:

† Teofan

[1] Triodul, tipărit cu aprobarea Sfântului Sinod și cu binecuvântarea Preafericitului -Părinte Arhiepiscopul-Iasilor și Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Ed. Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2010, p. 110.

[2] Triodul, p. 111.

† Andrei

[3] În ziua de 11 martie se face pomenirea Sfântului Ierarh Sofronie, Patriarhul Ierusalimului, mare apărător al Ortodoxiei împotriva ereziei monoteiste și

[4] John Meyendorff, Teologia Bizantină. Tendințe istorice și teme doctrinare, Ed. Institutul Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996, p. 64.

† Ioan

[5] Sf. Ioan Damascin, *Cele trei tratate împotriva iconoclaștilor*, trad. pr. Dumitru Fecioru, EIBMO, București, 2016, pp. 65-66.

[6] În insula Kerkyra (Corfu), cunoscut loc de pelerinaj datorită prezenței moaștelor Sfântului Ierarh Spiridon al Trimitunde Taumaturgul, mare apărător al dogmei

Preasfintei Treimi. Sinodul I Ecumenic de la Niceea (325), prin celebrul argument al cărămizii descompuse, prin rugăciunile Sfântului în cele trei elemente constitutive, focul, pământul și apa, sfinte moaște așezate în biserica închinată marelui făcător de minuni, în Catedrala Mitropolitană din limanul insulei se află, spre închinare, în fața tâmplei Sfântului Altar, sfintele moaște întregi, neputrezite, ca și cele ale Sfântului Spiridon, ale Sfintei Împărătese Teodora, Apărătoare a Sfintei Ortodoxii.

[7] Sf. Grigorie de Nyssa, *Despre desăvârșire, către monahul Olimpiu*, în Sf. Grigorie de -Nyssa, *Scrieri II*, în coll. -Părinți și Scriitori Bisericești, nr. 30 - seria veche, Ed. -Institutul Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1982, pp. 467-468.

Americii și Mitropolitul ortodox Descarcă *Păstorală* în format PDF! română al celor două Americi

Foto credit: Tipografia Cărilor Bisericești

† Teodosie

Arhiepiscopul Tomisului

† Irineu

Arhiepiscopul Alba Iuliei

† Ioachim

Arhiepiscopul Romanului și Bacăului

† Ciprian

† Laurentiu

Arhiepiscopul Vadului, Feleacului Ierusalimului, mare apărător al Ortodoxiei împotriva ereziei monoteiste și

[4] John Meyendorff, Teologia Bizantină. Tendințe istorice și teme doctrinare, Ed. Institutul Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996, p. 64.

† Irineu

[5] Sf. Ioan Damascin, *Cele trei tratate împotriva iconoclaștilor*, trad. pr. Dumitru Fecioru, EIBMO, București, 2016, pp. 65-66.

[6] În insula Kerkyra (Corfu), cunoscut loc de pelerinaj datorită prezenței moaștelor Sfântului Ierarh Spiridon al Trimitunde Taumaturgul, mare apărător al dogmei

Preasfintei Treimi. Sinodul I Ecumenic de la Niceea (325), prin celebrul argument al cărămizii descompuse, prin rugăciunile Sfântului în cele trei elemente constitutive, focul, pământul și apa, sfinte moaște așezate în biserica închinată marelui făcător de minuni, în Catedrala Mitropolitană din limanul insulei se află, spre închinare, în fața tâmplei Sfântului Altar, sfintele moaște întregi, neputrezite, ca și cele ale Sfântului Spiridon, ale Sfintei Împărătese Teodora, Apărătoare a Sfintei Ortodoxii.

Europei Occidentale Mitropolitul Basarabiei și Exarhul Plaiurilor

† Serafim

Arhiepiscopul ortodox român al Germaniei,

Austriei și Luxemburgului și Mitropolitul

ortodox de -Nyssa, *Scrieri II*, în coll. -Părinți și Scriitori Bisericești, nr. 30 - seria veche, Ed. -Institutul Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1982, pp. 467-468.

Nord

† Nifon

Mitropolit onorific, Arhiepiscopul Târgoviștei

† Calinic

Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților

† Varsanufie

Arhiepiscopul Râmnicului

† Calinic

Arhiepiscopul Argeșului și Muscelului

† Casian